

РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Б. Г. Мальнева,
*аспірант Одеського регіонального
інституту державного управління
Національної академії державного управління
при Президентові України*

УДК 332.14:351.72

СТРУКТУРНІ ФОНДИ ЯК ІНСТРУМЕНТИ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

Проаналізовані принципи, механізми та цілі регіональної політики країн ЄС та України. Розглянуто роль державного фонду регіонального розвитку України як одного з інструментів регіональної політики, проаналізовано розподіл коштів державного фонду регіонального розвитку та субвенцій держави на соціально-економічний розвиток регіонів.

Ключові слова: структурні фонди, регіональна політика, державний фонд регіонального розвитку, інвестиційні проекти.

Посилення диференціації регіонів України за рівнем валового регіонального продукту на душу населення свідчить про неефективність регіональної політики держави. Існуюча інституційна та правова база з цього питання недосконала. Концепція державної регіональної політики [1], Закон України “Про стимулювання розвитку регіонів” [2] та Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2015 року [3] в основному мають декларативний характер і не відповідають потребам часу. Саме тому виникає потреба модернізації діючих інструментів управління регіональним розвитком або адаптації існуючого досвіду країн світу на теренах України.

В останні роки основна увага в наукових дослідженнях, присвячених питанням регіонального розвитку, приділяється розробці концептуальних та програмних аспектів. Це праці, насамперед, таких учених, як З. Варналій, В. Воротін, В. Куйбіда, В. Мамонова, А. Романок та ін. Над проблематикою застосування окремих фінансових інструментів регіонального розвитку працювали такі вчені, як З. Герасимчук, І. Вахович, Л. Ковальська, І. Камінська та ін. Однак, поряд із вагомими напрацюваннями у цій сфері, варто розширити питання розробки дієвих фінансових механізмів та інструментів здійснення регіональної політики.

Метою статті є здійснення аналізу цілей, принципів, напрямів та інструментів реалізації регіональної політики країн ЄС; визначення ролі та

ефективності застосування структурних фондів у країнах ЄС та можливості використання цього інструменту в Україні.

Для досягнення поставленої мети були поставлені такі завдання:

— вивчити інструменти та головні принципи реалізації регіональної політики ЄС;

— опрацювати критерії фінансування проектів та програм структурними фондами ЄС;

— проаналізувати розподіл коштів новоствореного державного фонду регіонального розвитку та державної субвенції на соціально-економічний розвиток окремих територій.

Основною метою регіональної політики ЄС є зменшення нинішніх регіональних невідповідностей і запобігання подальшим регіональним дисбалансам у країнах-членах шляхом передавання ресурсів спільноті проблемним регіонам. Основними джерелами фінансування регіональної політики, які були створені у різні часи протягом розвитку ЄС, є структурні фонди: Фонд європейського регіонального розвитку, який забезпечує фінансування переважно ініціатив, пов'язаних з економічним зростанням, зайнятістю і конкурентоспроможністю, інвестиціями в інфраструктуру; Фонд наближення — фінансування у сфері транспорту та екологічної інфраструктури, включаючи відновлювальні джерела енергії; Європейський соціальний фонд — інвестиції у людський капітал у сфері освіти та професійної підготовки [4].

Структурні фонди повинні скоординовано брати участь у досягненні цілей економічного та соціального гуртування у спільноті. Для цього регламент, яким визначено загальні положення про структурні фонди, встановлює три пріоритетні цілі діяльності фондів:

— перша мета полягає у сприянні розвитку та структурному пристосуванню економічно відсталих регіонів, тобто тих, чий середній рівень внутрішнього валового продукту на душу населення нижчий за 75 % від середнього рівня в ЄС. Майже 70 % загальних ресурсів, призначених регіонам, підпадають під першу мету;

— друга мета полягає у сприянні економічним і соціальним перетворенням у регіонах, які зазнають структурних труднощів, і, зокрема, регіонам, у яких відбуваються соціально-економічні зміни у промисловому секторі та секторі послуг, сільським регіонам, які занепадають, урбанізованим місцевостям, які переживають труднощі, та регіонам, залежним від рибальства. До цих регіонів, що представляють близько 18 % населення ЄС, спрямовується 11,5 % ресурсів;

— третя мета полягає в адаптації й модернізації освітніх політик і систем освіти, навчанні та працевлаштуванні в регіонах, які не охоплюються першою ціллю, і створює систему координат для всіх заходів, спрямованих на розвиток людських ресурсів. Відповідальність за цю мету несе тільки Європейський соціальний фонд, маючи у своєму розпорядженні трохи більше 12 % ресурсів структурних фондів [5].

Основними інструментами діяльності структурних фондів з поліпшення економічного становища в регіонах є програми та проекти. Зі структурних фондів фінансується три типи проектів:

— інфраструктурні (наприклад, економічні центри та індустриальні області, проблемні міські райони, автомагістралі, залізниці, водні транспортні шляхи, зв'язок і енергетика, освіта, охорона здоров'я, екологічна інфраструктура, інфраструктура туризму, природна й культурна спадщина);

— підтримка ділової активності (наприклад, реальні інвестиції в підприємства, проекти, спрямовані на підтримку підприємництва, включаючи діяльність у сфері управління, збутової політики, маркетингових досліджень, науки й передачі технологій, впровадження інновацій, доступу до капіталу);

— трудові ресурси (підготовка персоналу й навчання безробітних) [4].

Робота структурних фондів ґрунтується на 4-х принципах: субсидіарність, компліментарність, партнерство та концентрація [5].

Субсидіарність (доповнюваність). Суть цього принципу полягає у поділі відповідальності за виконання програм і проектів, що фінансуються структурними фондами. Субсидіарність тісно пов'язана з поняттям централізації. Субсидіарність передбачає, що програми та проекти повинні здійснюватися тим адміністративним рівнем, який найбільшою мірою здатний це зробити. Так, наприклад, питання, що мають очевидний місцевий (регіональний) характер, повинні вирішуватися місцевими або регіональними адміністраціями, тоді як національний уряд бере на себе відповідальність за здійснення політики, яка має загальнонаціональне значення.

Компліментарність (поділ відповідальності). Цей принцип спрямований на те, щоб структурні фонди ЄС не підміняли собою національні бюджети. Державні члени ЄС повинні зберігати державні витрати принаймні на рівні, що передувало інтервенціям із структурних фондів. Структурний фонд ЄС повинен бути компліментарним щодо до національних інструментів і бюджетам. Принцип компліментарності тісно пов'язаний з принципом спільного фінансування, згідно з яким програми і проекти, що фінансуються ЄС, повинні також фінансуватися і з національних (регіональних, державних та/або приватних) бюджетів. На практиці принцип компліментарності означає, що до початку реалізації програми проводиться оцінка компліментарності програми в цілому. Окремо ставиться питання про компліментарність на рівні проекту.

Партнерство. Участь відповідних зацікавлених сторін протягом усього процесу розробки стратегії і програми та їх реалізації. Партнерство між сторонами одного і того ж адміністративного рівня (наприклад, регіонального рівня) називається горизонтальним партнерством. Партнерство між партнерами різних адміністративних рівнів (наприклад, регіонального та національного) називається вертикальним партнерством. У ході вироблення стратегії застосування принципу партнерства вимагає ретельно спланованого процесу залучення відповідних учасників. На практиці партнерство означає залучення представників різних груп зацікавлених сторін. Так, наприклад, підприємці представлені організаціями роботодавців або Торговою палатою, муніципалітети найчастіше представлені в особі Асоціації міст, а неурядові організації — відповідними представниками.

Концентрація. Регіональна політика ЄС концентрується на тих географічних регіонах, які найбільше відстають від середнього рівня ЄС. Об'єктивні критерії, які використовуються для відбору таких регіонів, є частиною регламенту структурних фондів ЄС.

Використання досвіду європейської регіональної політики для України полягає в адаптації та впровадженні принципів та інструментів цієї політики. У зв'язку з цим важливого значення набуває необхідність розробки науково обґрунтованої комплексної державної регіональної політики України, що ускладнюється специфікою територіально-адміністративного устрою, економічною кризою та відмінними географічними, економічними, просторовими та історичними ознаками, але працюючи над концепцією, не варто черговий раз винаходити щось нове, бо регіональна політика навіть у державах Центрально-Східної Європи розробляється і впроваджується згідно з принципами Європейського Союзу. Втім, це не означає повної імплікації структури цієї політики на держави Центрально-Східної Європи та Україну, адже останні істотно відрізняються за просторовими, особливо за економічними, ознаками.

У 2012 році в Україні нарешті намітились позитивні зрушення на шляху створення конкретних інструментів підтримки регіонального розвитку, зокрема, створення державного фонду регіонального розвитку, мова про який йшла вже багато років, адже наразі окремої статті витрат державних коштів на регіональний розвиток не було.

Так, відповідно до ст. 24¹ Бюджетного кодексу України у складі загального фонду державного бюджету створюється державний фонд регіонального розвитку,

який передбачається в обсязі не менше 1 % прогнозного обсягу доходів загального фонду проекту Державного бюджету України на відповідний бюджетний період [6].

Кошти державного фонду регіонального розвитку спрямовуються на виконання:

- державної стратегії регіонального розвитку та регіональних стратегій розвитку;
- державних цільових програм та інвестиційних програм (проектів) у частині виконання заходів регіонального розвитку;
- угод щодо регіонального розвитку та програм подолання депресивності територій;
- державних програм розвитку транскордонного співробітництва;
- програм і заходів соціально-економічного розвитку регіонів, включаючи програми і заходи розвитку окремих адміністративно-територіальних одиниць (зокрема малих міст, гірських населених пунктів, населених пунктів зон спостереження тощо) [6].

Тут слід зупинитись на питаннях підготовки місцевих та регіональних інфраструктурних проектів з метою отримання подальшого фінансування з державного фонду регіонального розвитку. Доволі часто Європейський Союз, Європейський банк реконструкцій та розвитку відмовляють у фінансуванні дуже актуальних та перспективних проектів лише через те, що не витримані всі вимоги до проектної заявки — ідея може бути цікавою, але якщо їй не вистачає обґрунтування необхідних видатків, то вона не отримує фінансування. Будь то державний, місцевий бюджет чи бюджет неурядового фонду, дефіцит коштів має місце завжди, тому при підготовці проектних заявок необхідно демонструвати вигідне співвідношення ціни та якості і необхідність відповідних видатків, — саме подібно підготовлена заявка є запорукою отримання фінансової підтримки.

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації здійснюють з урахуванням пропозицій органів місцевого самоврядування відбір інвестиційних програм (проектів) і заходів та подають центральному органу виконавчої влади з питань економічної політики пропозиції щодо програм і заходів. Відбір інвестиційних програм (проектів) та заходів відбувається за такими критеріями:

- створення, приріст чи оновлення основних засобів комунальної власності;
- наявність затвердженої в установленому законодавством порядку проектно-кошторисної документації на будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт об'єктів архітектури;
- першочерговість фінансування об'єктів будівництва та реконструкції з високим ступенем їх будівельної готовності (більш як 70 відсотків) та інвестиційних програм (проектів) міжрегіонального значення;
- максимальне спрямування коштів на фінансування пускових об'єктів з метою зменшення обсягів незавершеного будівництва;
- участь одержувача бюджетних коштів у співфінансуванні реалізації відповідної інвестиційної програми (проекту) чи заходу.

Центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики на підставі поданих пропозицій здійснює оцінку та відбір зазначених програм і заходів на конкурсних засадах у межах індикативного прогнозного обсягу коштів державного фонду регіонального розвитку з дотриманням таких критеріїв розподілу між Автономною Республікою Крим, областями та містами Києвом і Севастополем:

- 70 відсотків коштів — відповідно до чисельності населення, яке проживає у відповідному регіоні;
- 30 відсотків коштів — з урахуванням рівня соціально-економічного розвитку регіонів відповідно до показника валового регіонального продукту в розрахунку на одну особу (для регіонів, у яких цей показник менше 75 відсотків середнього показника по Україні).

За результатами здійснення оцінки та відбору центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики до 1 серпня року, що передує плановому, подає Кабінету Міністрів України для затвердження пропозиції щодо розподілу коштів державного фонду регіонального розвитку з переліком відповідних програм і заходів [7].

Згідно з додатком № 1 до Закону України “Про Державний бюджет України на 2012 рік” [8], доходи загального фонду Державного бюджету України на 2012 рік передбачені у сумі 317,4 млрд. грн. Таким чином, у 2012 році відповідно до вимог закону фонд мав би бути сформований у сумі майже 3,2 млрд. грн. Проте у 2012 році державний фонд регіонального розвитку визначено у сумі 1,1 млрд. грн., що становить усього 34,4 % від зазначеної законом суми. Розподіл коштів фонду між регіонами наведено у табл. 1 та 2.

Таблиця 1

Розподіл коштів державного фонду регіонального розвитку у 2012 році відповідно до чисельності населення, яке проживає у відповідному регіоні

Найменування регіону	Сума по регіону, млн. грн.	Чисельність наявного населення станом на 1 січня 2012 року, тис. осіб
Автономна Республіка Крим	34,3	1 963,0
Вінницька	28,6	1 634,2
Волинська	18,1	1 038,6
Дніпропетровська	58,2	3 320,3
Донецька	77,4	4 403,2
Житомирська	22,3	1 273,2
Закарпатська	21,8	1 250,7
Запорізька	31,4	1 791,7
Івано-Франківська	24,1	1 380,1
Київська	30,0	1 719,5
Кіровоградська	17,6	1 002,4
Луганська	40,0	2 272,7
Львівська	44,4	2 540,9
Миколаївська	20,7	1 178,2
Одеська	41,7	2 388,3
Полтавська	26,0	1 477,2
Рівненська	20,1	1 154,3
Сумська	20,3	1 152,3
Тернопільська	18,9	1 080,4
Харківська	48,1	2 742,2
Херсонська	19,0	1 083,4
Хмельницька	23,2	1 320,2
Черкаська	22,4	1 277,3

Продовження табл. 1

Чернівецька	15,8	905,3
Чернігівська	19,2	1 088,5
м. Київ	48,9	2 814,3
м. Севастополь	6,6	381,2
Разом	799,0	-

Складено автором за [9; 10]

Таблиця 2

Розподіл коштів державного фонду регіонального розвитку у 2012 році, які розподіляються з урахуванням проблем соціально-економічного розвитку окремих адміністративно-територіальних одиниць

Найменування регіону	Сума по регіону, млн. грн.	Валовий регіональний продукт у розрахунку на одну особу за 2010 рік (у фактичних цінах), грн.
Автономна Республіка Крим	86,8	16 507
Вінницька	14,8	14 332
Волинська	8,2	13 916
Дніпропетровська	30,6	34 709
Донецька	42,1	28 986
Житомирська	11,0	14 616
Івано-Франківська	4,8	14 814
Львівська	9,5	16 353
Миколаївська	3,5	20 276
Сумська	25,0	15 711
Тернопільська	6,2	11 713
Харківська	20,0	23 639
Херсонська	4,5	14 346
Хмельницька	12,0	13 602
Черкаська	24,7	17 325
Чернігівська	38,1	15 406
Разом	341,8	—

Примітка: Складено автором за [9; 10].

Аналізуючи розподіл видатків державного фонду регіонального розвитку за регіонами, можна дійти висновку, що 70 % критеріїв більш-менш витримано, проте 30 % критеріїв — частково. Не зрозуміло, чому до переліку не увійшли Чернівецька, Закарпатська, Рівненська та Кіровоградська області, які мають валовий регіональний продукт на душу населення менше 75 % від середньоукраїнського показника, та чому кошти отримали Миколаївська, Харківська, Донецька та Дніпропетровська

області, які мають високий показник валового регіонального продукту на одну особу, відповідно 90 %, 105 %, 120 % та 130 % від середнього рівня в Україні.

Існують суттєві ризики невиконання закладених у бюджеті обсягів наповнення фонду, оскільки єдиним джерелом його формування визначено понадпланові надходження від приватизації державного майна. Такі надходження традиційно вважаються непевним джерелом наповнення бюджету, особливо в умовах кризи, коли вартість об'єктів приватизації є невисокою. Слід також враховувати нинішні тенденції до різкого зниження прозорості приватизаційних процесів. На нашу думку, через це державний фонд регіонального розвитку може у поточному році виявитися частково чи навіть взагалі несформованим. Ще однією проблемою може стати надходження коштів у фонд наприкінці року, коли їх ефективно використання буде вже неможливим.

Що стосується інших коштів на потреби регіонів у державному бюджеті на 2012 рік, то у цьогорічному бюджеті передбачена лише одна субвенція на потреби регіонів: субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій. Субвенція передбачена у сумі 1,4 млрд. грн.

Абсолютно необ'єктивним є розподіл коштів зазначеної субвенції (табл. 3), який здійснено у додатку № 7 до Закону України "Про Державний бюджет України на 2012 рік" [8]. Місцеві бюджети деяких регіонів майже взагалі не отримали коштів (Закарпатська, Львівська, Тернопільська, Хмельницька та деякі інші області). Водночас суми, що перепали деяким іншим регіонам, непропорційно великі, наприклад, Донецька область отримала майже 35 % від загальнодержавного обсягу субвенції, а Полтавська та Одеська області — по 15 % відповідно. Причини такого розподілу субвенції, на наш погляд, є виключно суб'єктивними і мають чіткий політичний підтекст.

Таблиця 3

Розподіл коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій у 2012 році

Найменування регіону	Сума по регіону, тис. грн.	Відсоток від загальної суми
Бюджети Автономної Республіки Крим	—	—
Бюджети Вінницької області	75 000,0	5,4
Бюджети Волинської області	73 200,0	5,3
Бюджети Дніпропетровської області	—	—
Бюджети Донецької області	481 749,0	34,9
Бюджети Житомирської області	10 000,0	0,7
Бюджети Закарпатської області	—	—
Бюджети Запорізької області	26 000,0	1,9
Бюджети Івано-Франківської області	51 600,0	3,7
Бюджети Київської області	10 000,0	0,7
Бюджети Кіровоградської області	32 000,0	2,3
Бюджети Луганської області	45 000,0	3,3

Продовження табл 3.

Бюджети Львівської області	—	—
Бюджети Миколаївської області	22 800,0	1,7
Бюджети Одеської області	200 000,0	14,5
Бюджети Полтавської області	210 300,0	15,2
Бюджети Рівненської області	—	—
Бюджети Сумської області	2 000,0	0,1
Бюджети Тернопільської області	—	—
Бюджети Харківської області	1 000,0	0,1
Бюджети Херсонської області	—	—
Бюджети Хмельницької області	—	—
Бюджети Черкаської області	5 000,0	0,4
Бюджети Чернівецької області	58 300,0	4,2
Бюджети Чернігівської області	5 000,50	0,4
Міський бюджет міста Києва	—	—
Міський бюджет міста Севастополя	72 400,0	5,2
Всього	1 381 349,5	100,0

Примітка: Складено автором за [8].

Аналіз розподілу коштів державної субвенції на соціально-економічний розвиток окремих територій у 2012 році підтверджує відсутність системи такого розподілу і свідчить скоріше про лобістський характер такого розподілу і, навіть визначивши більш справедливо правила розподілу коштів з державного фонду регіонального розвитку, компенсувати цей дисбаланс буде неможливо.

На підставі викладеного матеріалу можна зробити наступні висновки:

— визнання українськими політиками багаторічного позитивного досвіду здійснення регіональної політики ЄС має декларативний характер. Реальні зусилля щодо адаптації цього досвіду до умов України та його впровадження відсутні;

— законодавче оформлення державного фонду регіонального розвитку при певних його недоліках є позитивним кроком у напрямку створення системи фінансових інструментів здійснення регіональної політики в Україні;

— у державному бюджеті 2012 року коштів на потреби регіонального розвитку виділено недостатньо, джерела їх формування є ненадійними, а розподіл — непрозорим та необґрунтованим;

— доля новоутвореного державного фонду регіонального розвитку залишається невизначеною з огляду на сумнівність перспектив його наповнення за рахунок передбачених бюджетом джерел;

— сумнівною виглядає сама спроба утворення фонду у відриві від комплексної реформи усієї системи державного управління регіональним розвитком. Без реформування усіх складових — від системи планувальних документів, механізмів координації, інституційного забезпечення і аж до моніторингу реалізації політики — фонд може бути малоефективним, а то й перетворитися у черговий механізм “освоєння” бюджетних коштів.

Зважаючи на викладені висновки, подальші дослідження необхідно зосередити на розробці дієвих механізмів активізації регіонального розвитку, зменшенні диспропорційності розвитку регіонів, у т. ч. на основі оптимізації та ефективного

використання наявних державних, регіональних і місцевих ресурсів враховуючи позитивний досвід здійснення регіональної політики ЄС.

Список використаних джерел

1. Про Концепцію державної регіональної політики : Указ Президента України від 25.05.2001 р. № 341/2001 [Електронний ресурс] Верховна Рада України. Законодавство України. — URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/341/2001>.
2. Про стимулювання розвитку регіонів : Закон України від 08.09.2005 р. № 2850-IV [Електронний ресурс] Верховна Рада України. Законодавство України. — URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2850-15>.
3. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року : постанова Кабінету Міністрів України від 21.07.2006 р. № 1001 [Електронний ресурс] Верховна Рада України. Законодавство України. — URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1001-2006-п>.
4. Європейська регіональна політика: натхнення для країн, що не входять до ЄС? Застосування принципів та обмін досвідом // Бюлетень ЄС. — 2009, серпень [Електронний ресурс] European Commission. — URL : http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/presenta/international/external_uk.pdf.
5. Кіш, Є. Регіональна політика Європейського Союзу: стратегічні імперативи для України / Є. Кіш // Незалежний культурологічний часопис "Г" — 2001. — № 23 [Електронний ресурс] Ji Magazine. — URL : <http://www.ji.lviv.ua/n23texts/kish.htm>.
6. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI [Електронний ресурс] Верховна Рада України. Законодавство України. — URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
7. Про затвердження Порядку використання у 2012 році коштів державного фонду регіонального розвитку : постанова Кабінету Міністрів України від 21.03.2012 р. № 312 [Електронний ресурс] Верховна Рада України. Законодавство України. — URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/312-2012-п>.
8. Про Державний бюджет України на 2012 рік : Закон України від 22.12.2011 р. № 4282-VI [Електронний ресурс] Верховна Рада України. Законодавство України. — URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/4282-17>.
9. Про затвердження переліку об'єктів і заходів, що фінансуються у 2012 році за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку : розпорядження Кабінету Міністрів України від 25.04.2012 р. № 243-р [Електронний ресурс] Верховна Рада України. Законодавство України. — URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/243-2012-р>.
10. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. — URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

*Рекомендовано до друку кафедрою державного управління і місцевого самоврядування
Одеського регіонального інституту державного управління
Національної академії державного управління при Президенті України
(протокол № 3 від 19 вересня 2012 року)*

Надійшла до редакції 27.09.2012

Мальнева Б. Г. Структурные фонды как инструменты реализации региональной политики
Проанализированы принципы, механизмы и цели региональной политики стран ЕС и Украины. Рассмотрена роль государственного фонда регионального развития Украины как одного из инструментов региональной политики, проанализировано распределение средств государственного фонда регионального развития и субвенций государства на социально-экономическое развитие регионов.

Ключевые слова: структурные фонды, региональная политика, государственный фонд регионального развития, инвестиционные проекты.

Malneva, B. G. Structural Funds as Instruments for Realization of Regional Policy

The article analyzes the principles, mechanisms and objectives of the regional policy of the EU and Ukraine. The role of the State Fund for Regional Development of Ukraine as a tool of regional policy analysis division of the national fund for regional development and state subsidies for social and economic development of regions.

Keywords: *structural funds, regional policy, the State Fund for Regional Development, investment projects.*

